

At vedgå arv og gæld

At "vedgå arv og gæld" er en vending, der for mange falder lige så let som "god jul". Men den er ikke nær så aktuell. Faktisk gælder den ikke rigtig mere.

Halvdelen af udtrykket – det med at vedgå arv – har vist aldrig været relevant. Arvinger har altid skullet modtage deres arv, og de har ikke først skullet "erklære" at ville arve. Tværtimod skal arvinger "erklære", hvis de *ikke* ønsker at arve, idet de så kan give helt eller delvist arveafkald.

Til gengæld har dette med at vedgå gælden været overordentlig relevant, idet det tidligere var sådan, at man erklærede at ville overtage og hæfte for afdødes gæld, hvis man tog et dødsbo til privat skifte. Arvingerne skulle altså være forsigtige, og hvis ikke de havde rigtig godt kendskab til afdødes formueforhold, måtte de overveje nøje, om de turde skifte privat.

Alternativet var offentligt skifte, som var ganske omkostningsfuldt, så overvejelsen var ikke helt nem. Men i det offentlige skifte kunne arvingerne afvente og se, om der blev et overskud, og derpå modtage den arv, der tilkom dem. Viste det sig omvendt, at der var underskud, var det arvingerne uvedkommende – så delte man blot det, der var, mellem kreditorerne, som måtte afskrive resten som tab.

Havde arvingerne derimod vedgået gælden, hæftede de for gælden – også selv om der måtte være noget gæld, de slet ikke havde kendt til. Eller hvis der kom et erstatningskrav vedrørende et hus, som den afdøde tømrer havde opført, eller noget helt tredje.

Efter de nugældende regler skal arvingerne ikke vedgå gældsansvaret, hverken ved privat skifte eller ved bobestyrerskifte. *Men* hvis arvingerne deler boet uden at sørge for, at afdødes gæld bliver betalt, kan de komme til at hæfte for gælden.

Når man skifter et dødsbo, indrykkes et *proklama* i Statstidende – det er en annonce, hvor alle kreditorer opfordres til at anmelde deres gæld inden 8 uger. Fidu-sen er, at når de 8 uger er gået, kan arvingerne ikke blive mødt af andre krav, som de ikke kendte i forvejen. Derfor kan man efter de 8 uger vurdere, om der er tilstrækkelige aktiver til at betale gælden.

Kan arvingerne se, at pengene ikke rækker – at gælden overstiger aktiverne – kan de benytte *udbkningsreglen*: De kan aflevere hele molevitten, alle aktiver og alle regninger, til Skifteretten, som derpå udleverer boet til en bobestyrer til insolvensbehandling. Arvingerne hæfter så ikke for gælden.

Det er en betingelse for at kunne bakke ud, at arvingerne ikke har brugt af boets midler til betaling af egne regninger. Har arvingerne brugt af boets penge, skal beløbet tilbagebetales.

I de senere år har nogle arvinger "brændt sig", når det har vist sig, at afdødes faste ejendom ikke kunne sælges (for den forventede pris). Det har i nogle tilfælde medført, at boet i salgsperioden er blevet insolvent, hvilket har stillet arvingerne i en vanskelig situation og med vanskelige overvejelser om, hvad de skulle stille op – herunder med den usælgelige ejendom.

Det var nok en del af grunden til, at dødsboskifteloven i juli 2014 blev ændret, således at Skifteretten ved udlevering af et bo til privat skifte skal vurdere, at "der ikke er konkret risiko for, at boet under behandlingen bliver insolvent." Men netop i tilfælde med de faste ejendomme er det jo ofte en umulig opgave – selv for den ophøjede Ret – at vurdere, om en ejendom kan sælges, så boet giver overskud. Oven i købet kender Skifteretten jo – i modsætning til arvingerne – slet ikke ejendommen.

Samtidig lukkede man for en tidligere mulighed for at få udsættelse med boets opgørelse for et enkelt aktiv. Et privat skifte skal som grundregel være afsluttet inden et år, men man kunne så søge om tilladelse til at henskyde opgørelsen af et enkelt aktiv til senere. Nu kan tilladelse kun gives, hvis den del af boet, der henskydes, udgør en mindre væsentlig del af boet – og det vil jo næppe være boets faste ejendom.

Så uanset privatskiftende arvinger ikke længere skal "vedgå arv og gæld", bør man tænke sig godt om, inden man indleder et privat skifte. Alternativet er at overlade det til en autoriseret bobestyrer (advokat) og afvente, om der bliver noget at arve. Bliver der underskud, er det ikke arvingernes problem.